,,ԱՐԱՐԱՏԻ‹‹ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ.

«Արարատի» մարտ—ապրիլ համարում Արժանապատիւ Կոմիտաս վարդապետը մի երկար քննադատութիւն է տպել մեր ձայնագրած և ներդաշնակած «Երգեցողութիւնք սրբոյ պատարագի» աշխատութեան մասին։

Մենք աւելորդ ժամավաճառութիւն ենք համարում պատասխանել այս քննադատութեան կէտ առ կէտ։ Սակայն չենք կարող չընկատել, որ եթէ Արժանապատիւ Հայրը իւր երաժշտական ուսումն աւարտած լինէր—նա այժմ երաժշտութեան ուսանող է Բեռլինում—ինքը չէր գրի շատ այն բաներից՝ որ գրել է իւր յօդուածում։ Նա երաժշտական այբուբէնի հազիւ դեռ կէսը սովորած՝ դատողութիւններ է անում երաժշտական այնպիսի գրուածքների մասին, որոնց քննադատելու համար հարկաւոր է իմանալ ամբողջ այբուբէնն և մի բան էլ աւելի, ուստի հարկաւ իւր չգիտեցած բաները նկատելով այդ գրուածքներում՝ նրանց սխալ է համարում։ Այսպէս ինչպէս բացատրել այն տարրական երաժշտութեան դասերը, որ այսօր «Արարատի» միջոցաւ մեզ տալիս է, մինչդեռ այդ դասերը մենք քսան տարի առաջ սովորել ենք ու գիտենք, և դեռ Հայր Կոմիտասին էլ աւանդել ենք իբրև աշակերտի երկու տարի առաջ։

Մենք ցանկանում ենք, որ մի բանիմաց երաժշտագէտ ի նկատ առնելով այն սահմանները ու նպատակները, որով ղեկավարուել ենք «Պատարագի երաժշտութիւնները» ներդաշնակելիս՝ տայր իւր հեղինակաւոր խօսքը մեր աշխատութեան մասին. սակայն Հ. Կոմիտասի երկար յօդուածը թող չցաւի—զուրկ է որ և է կարևորութիւնից մեր աչքում։ Իսկ եթէ երաժշտութեան անծանօթ մարդիկ նրա բազմաթիւ երաժշտական տերմիններից շշկլուելով նրան երաժշտագէտ կհամարեն՝ թող այս անգամ բաւականանայ այդ պատուով։ *

Երաժշ. Մ. Եկմալեան.

---

* Ի յարգանս պ. Երաժշտագէտի ստորագրում ենք այս նամակը, թէև խոր համոզուած ենք, որ հերքում չունի կարիք եւ պարսաւանքներից՝ ինչ և լինէր, միայն այն ժամանակ, երբ գրքի հեղինակը մի որևէ առարկութիւն է յառաջ բերում կամ մի թիւրիմացութիւն ուղղում, և ոչ թէ իւր համոզումներն ու արհամարհանքը յայտնում:

Խմբ.

ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌՈՅ.

Շնորհակալութեամբ ստացել ենք Մայր Աթոռի մատենադարանի համար հետեւեալ գրքերը.

1. Н. Марръ—къ критикѣ исторіи Моисея Хоренскаго. I. С. Петербургъ, 1898. Հեղինակից:
2. L'univers et sa Formation par N. Dagavarian, Constantinople, 1898. Հեղինակից:
3. Ե. Թոփչեան, Յունաստանի անցեալից պատմական տեսութիւն. Ս. Պետերբուրգ 1898. Հեղինակից:

Ստացուած է նաեւ Արժանապատիւ Տ. Խորէն աւագ քահանայ Միրզաբէգեանից՝

1. Մի մագաղաթեայ բոլորագիր, 23⁰ չափական, պատկերազարդ, գրիչն է Կարապետ գրութեան տեղը Բերկրի, Հայոց ՋԽԸ թուին։
2. Մի ձեռագիր մաշտոց, թուղթ, 16⁰, ՌԾԴ թուին գրուած, գրիչն անյայտ:
3. Մի տարեկան քարոզգիրք բոլորագիր, Կ. Պօլսի Յակոբ պատրիարքի աշխատասիրութիւն. 1755 Թ:

Մատենադարանապետ՝

ԳԱՐԵԳԻՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ՅՈՎՍԷՓԵԱՆՑ.

Հասցէն՝ Въ Монастырскую Библіотеку, Эчміадзинъ.